Botkyrka kommun
medborgarcenter@botkyrka.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Broängsskolan i Botkyrka kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Broängsskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026..

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 29 april 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Broängsskolan senast den 29 oktober 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Botkyrka kommun har inkommit med en sådan redovisning den 2 november 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Rektorn behöver se till att lärare och annan skolpersonal följer de överenskomna arbetssätt och beslutade insatser som finns för att främja ett positivt skolklimat.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn vidtagit åtgärder för att se till att lärare och annan skolpersonal följer de överenskomna arbetssätt och beslutade insatser som finns för att främja ett positivt skolklimat. Rektorn har infört en systematisk struktur för planering, genomförande och uppföljning för att säkerställa att skolans värdegrundsarbete med *Tåget* som främjande och förebyggande insats genomförs av samtliga lärare på skolan. För att säkerställa att information om arbetet når all personal används flera kommunikationskanaler, bland annat har rektorn lagt in arbetet i skolans gemensamma kalendarium där det tydligt framgår när personalen får genomgång av de aktuella passen och när arbetet i klasserna ska genomföras. Ansvarig socialpedagog informerar månadsvis elever och vårdnadshavare om vilket tema som ska behandlas inom ramen för *Tåget* och rektorn tydliggör även på detta sätt en förväntan att samtliga lärare genomför passen i klasserna. Efter varje pass följer socialpedagogen upp arbetet tillsammans med lärarna, vilket även dokumenteras i en uppföljningslista. Den dokumenterade uppföljningen gör det möjligt för rektorn att identifiera eventuella brister i genomförandet och vidta åtgärder när planerade insatser inte har genomförts. För att stärka personalens delaktighet och engagemang samt skapa bättre förutsättningar för ett ändamålsenligt och behovsanpassat värdegrundsarbete har personalen nu möjlighet att, utifrån respektive elevgrupps behov och förutsättningar, välja mellan olika *Tåget-pass*. För att öka elevernas delaktighet och engagemang i arbetet har utvärderingar med individuella skriftliga reflektioner följt av gemensamma klassdiskussioner införts i årskurs 5 och 6. Genom detta har elevernas perspektiv synliggjorts och ett underlag skapats för fortsatt analys och utveckling av arbetet med att främja ett tryggt och positivt skolklimat. Därtill kommer rektorn utifrån elevernas synpunkter se över möjligheten att utveckla arbetet med *Tåget* genom fler praktiska övningar, filmer, diskussioner och återkommande aktiviteter som stärker elevernas möjlighet att omsätta innehållet i vardagen. Av redovisningen framgår vidare att rektorn kommer att delta på den årliga utvärderingen av *Tåget* tillsammans med ansvariga kontaktpersoner. Utvärderingen syftar till att systematiskt följa upp arbetets genomförande, identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsområden samt bedöma behovet av ytterligare åtgärder. Detta ska säkerställa att värdegrundsarbetet följs upp och utvecklas kontinuerligt under rektors ledning. Av redovisningen framgår även att de genomförda åtgärderna på längre sikt förväntas bidra till ett mer systematiskt, likvärdigt och hållbart värdegrundsarbete där *Tåget* blir en naturlig och integrerad del av skolans verksamhet. Genom ökad delaktighet och möjlighet att anpassa innehållet efter elevgruppernas behov förväntas personalens engagemang och ansvarstagande stärkas, vilket enligt rektorn medför bättre förutsättningar för att arbetet genomförs kontinuerligt och med god kvalitet. Elevernas ökade delaktighet förväntas bidra till större

förståelse för och förankring av skolans gemensamma värderingar, ökad trygghet och studiero samt ett mer positivt socialt klimat. Rektors aktiva uppföljning och utvärdering förväntas säkerställa att överenskomna arbetssätt följs, att eventuella brister identifieras i tid och att insatserna utvecklas utifrån verksamhetens behov. Sammantaget förväntas detta bidra till ett tryggare skolklimat präglat av respekt, delaktighet och gemensamt ansvar.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärare och annan skolpersonal behöver arbeta strukturerat med att främja positiva relationer mellan eleverna i olika årskurser samt inkludera eleverna i utformandet av gemensamma aktiviteter som främjar ett positivt skolklimat.

Rektorn har påbörjat ett arbete med att med att främja positiva relationer mellan eleverna i olika årskurser samt inkludera eleverna i utformandet av gemensamma aktiviteter som främjar ett positivt skolklimat. Arbetet har inriktats på att skapa fler organiserade mötesplatser och gemensamma aktiviteter där eleverna får möjlighet att samarbeta, lära känna varandra och utveckla positiva relationer över årskursgränserna. En viktig del har även varit att stärka elevernas delaktighet och inflytande över aktiviteter och skolans fortsatta utvecklingsarbete. Exempelvis har skolan organiserat aktiviteter där elever från olika årskurser möts och samarbetar, bland annat genom åldersblandade grupper vid kick-off, Skoljoggen och friidrottsdagar. Vidare har elever från olika årskurser fått genomföra gemensamma uppgifter, exempelvis i samband med Världsbokdagen då elever har skrivit och illustrerat sagor tillsammans. Aktiviteterna syftar till att utveckla elevernas samarbetsförmåga, förståelse för varandra och känsla av tillhörighet. Därtill har skolan utvecklat arbetet med organiserade rastaktiviteter och genomfört gemensamma aktiviteter och tävlingar, som till exempel schack-, pingis- och fyra i rad-turneringar. Genom dessa aktiviteter skapas fler möjligheter till positiva möten och socialt samspel mellan elever. Av redovisningen framgår vidare att elevrådet fått en mer aktiv roll i arbetet med att lämna förslag på och påverka utformningen av gemensamma aktiviteter. Syftet är att stärka elevernas delaktighet och skapa aktiviteter som utgår från deras intressen och behov. Eleverna i

årskurs 5 och 6 har fått möjlighet att utvärdera skolans arbete med trygghet, gemenskap, elevinflytande och aktiviteter över årskursgränserna. Utvärderingen har genomförts genom individuellt skrivande följt av gemensamma klassdiskussioner. Eleverna har fått beskriva vad som fungerar bra, vad som behöver utvecklas och lämna konkreta förslag på hur gemenskapen mellan årskurserna kan stärkas. Elevernas utvärderingar visar att de uppskattar skolans gemensamma aktiviteter och att dessa bidrar till gemenskap och positiva möten. Samtidigt framkommer att kontakten mellan olika årskurser fortfarande är begränsad och att eleverna efterfrågar fler tillfällen att samarbeta, särskilt mellan mellanstadiet och högstadiet. Eleverna har lämnat konkreta förslag på aktiviteter, bland annat gemensamma idrottsturneringar, fadderverksamhet, temadagar och samarbetsuppgifter mellan olika stadier. Utvärderingen visar även att eleverna efterfrågar tydligare återkoppling på de förslag som lämnas genom klassråd och elevråd. De insamlade synpunkterna utgör ett viktigt underlag för skolans fortsatta planering och utveckling av gemensamma aktiviteter. Av redovisningen framgår att skolan utifrån detta planerar att utveckla de olika aktiviteterna, exempelvis kommer fadderverksamheten utvecklas med ett organiserat faddersystem mellan årskurs 4 och 6, där syftet är att skapa positiva relationer, stärka tryggheten och ge äldre elever möjlighet att vara förebilder och ta ansvar för yngre elever. Skolan kommer även att utveckla och utöka antalet gemensamma temadagar, idrottsaktiviteter och turneringar som främjar samarbete, gemenskap och positiva möten mellan elever i olika åldrar. Därtill kommer skolan att utveckla möjligheterna till gemensamma undervisningsprojekt där yngre och äldre elever samarbetar genom exempelvis temaarbeten, presentationer och gemensamma uppgifter. Äldre elever ska även ges möjlighet att leda aktiviteter och fungera som positiva förebilder. Vidare kommer strukturen för klassråd och elevråd att vidareutvecklas för att säkerställa att elevernas synpunkter och förslag tas till vara på ett systematiskt sätt. Bland annat ska elevrådet ges en tydligare roll och kopplingen mellan klassråd och elevråd ska stärkas. Därtill ska rutiner för hur elevernas förslag dokumenteras, behandlas, följs upp och återkopplas tas fram. Det ska tydligt framgå vilka förslag som har behandlats, vilka beslut som har fattats och varför vissa förslag kan eller inte kan genomföras. Målsättningen är att främja trygghet, ansvarstagande, samarbete och ömsesidig respekt samt stärka känslan av tillhörighet till skolan som helhet. De planerade insatserna ska integreras i skolans ordinarie verksamhet och systematiska kvalitetsarbete för att säkerställa kontinuitet och långsiktighet. Arbetet kommer att följas upp genom klassråd, elevråd, återkommande elevdialoger och utvärderingar där eleverna ges möjlighet att lämna synpunkter på genomförda aktiviteter och föreslå ytterligare förbättringar. Skolan kommer särskilt att följa upp hur eleverna upplever möjligheterna till inflytande, hur återkopplingen på

deras förslag fungerar samt i vilken utsträckning de åldersintegrerade aktiviteterna bidrar till ökad trygghet, gemenskap och positiva relationer. Resultaten från uppföljningarna ska analyseras och användas som underlag för fortsatt planering och utveckling av skolans främjande och förebyggande arbete. Det framgår dock att skolan ännu inte återkopplat till eleverna vilka åtgärder som planeras att genomföras utifrån deras synpunkter, men att detta kommer att ske genom klassråd, elevråd och fortsatt dialog med eleverna. Särskild vikt kommer att läggas vid att tydliggöra hur elevernas förslag har behandlats, vilka beslut som har fattats och hur deras synpunkter har påverkat skolans utvecklingsarbete Genom detta arbetssätt vill skolan säkerställa att elevernas delaktighet inte begränsas till att lämna synpunkter, utan att de också får möjlighet att följa hur deras förslag tas om hand och bidrar till konkreta förbättringar av skolmiljön.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Sarah Bjertner Olsson

Föredragande

Signerat av: Sarah Bjertner Olsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med
- undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och
- utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.